

Aprob,
Comisar șef de penitenciare Marian DOBRICĂ
Director General
al Administrației Naționale a Penitenciarelor

REFERAT DE APROBARE

a Deciziei directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru modificarea și completarea Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora, aprobată prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 463/2017, cu modificările și completările ulterioare

1. Motivul emiterii actului normativ

În Monitorul Oficial nr. 190 din 17 martie 2017, a fost publicată Decizia directorului general nr. 463/2017 privind aprobarea Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora.

Decizia a fost emisă având în vedere prevederile art. 65 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare și dispozițiile art. 133 alin. (4) din Regulamentul de aplicare a legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, modificată și completată prin Hotărârea Guvernului nr. 593/2016.

Ulterior, Decizia directorului general nr. 463/2017 privind aprobarea Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora a fost modificată și completată prin Decizia directorului general nr. 383/2018 publicată în Monitorul Oficial nr. 253 din 22 martie 2018.

În aplicarea acestui act normativ s-a constatat că sunt necesare a fi făcute mici corecții astfel că pentru punerea în practică a prevederilor Procedurii a apărut necesitatea unor clarificări de formă și de conținut încât este necesară emiterea unei noi decizii de modificare a Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii

de telefonie și condițiile de furnizare a acestora, aprobată prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 463/2017.

Direcția Tehnologia Informației și Comunicații, precum și Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar, au apreciat drept necesară introducerea, la inițierea convorbirii telefonice, a unui mesaj cu conținutul: “Acest apel este efectuat din penitenciar!”, având în vedere o serie de practici ale unora dintre persoanele private de libertate care au comis infracțiuni de înșelăciune și faptul că Administrația Națională a Penitenciarelor este direct răspunzătoare de faptele persoanelor pe care le custodiază.

2. Descrierea situației actuale

În prezent, aplicând Procedura de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora, aprobată prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 463/2017 nu s-a reușit încă finalizarea selecției operatorilor serviciilor de telefonie și implicit implementarea în unitățile penitenciare a acestor servicii de telefonie, necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice.

Potrivit art. 65 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare “*Convorbirile telefonice au caracter confidențial*” iar „*Numărul și durata convorbirilor telefonice se stabilesc prin regulamentul de aplicare a prezentei legi.*”

Conform prevederilor art. 133 din Regulamentul de aplicare a legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, cu modificările și completările ulterioare,

“(1) Deținuții au dreptul de a efectua, pe cheltuiala lor, convorbiri telefonice de la telefoanele instalate în incinta sectorului de deținere, cu cel mult 10 persoane din exteriorul penitenciarului, atât din țară, cât și din străinătate. Persoanele ce pot fi contactate de către deținuți sunt cele prevăzute la art. 2 lit. m), avocatul, notarul public, executorul judecătoresc, mediatorul autorizat ori de altă persoană cu atribuții oficiale, precum și de reprezentantul diplomatic, în cazul deținuților de cetățenie străină.

(2) Numele și numărul de telefon al persoanelor prevăzute la alin. (1) se indică în cererea scrisă a deținutului, care se supune spre aprobare directorului penitenciarului.

(3) În funcție de regimul de executare în care sunt incluși, deținuții pot efectua convorbiri telefonice, după cum urmează:

a) zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de executare deschis, semideschis și închis, precum și cei cărora nu li s-a stabilit încă regimul de executare, 10 apeluri telefonice, cu durata maximă cumulată de 60 de minute;

b) zilnic, deținuții cărora li se aplică regimul de maximă siguranță, precum și cei care prezintă risc pentru siguranța penitenciarului, 3 apeluri telefonice cu durata maximă cumulată de 30 de minute.

(4) Procedura de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora se reglementează prin decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor.”

Apărut în urmă cu mai bine de 5 decenii, mecanismul de tip robot telefonic este pe deplin maturizat tehnologic și și-a dovedit utilitatea în implementări dintre cele mai diverse, de la cele de uz casnic și până la intermediar al relațiilor publice ale unei instituții cu clienții săi.

Ca și mecanism de intermediere, robotul telefonic presupune inserarea unor mesaje prestabilite în apelul telefonic adresat numerelor de telefon publice ale instituției, mesaje menite a servi pe de o parte eficientizării activității departamentelor din compunerea instituției și, pe de altă parte, mai ales, creării și promovării unei imagini pozitive a instituției în mediul și societatea în care activează.

Mesajul inserat ar trebui să folosească drept măsură proactivă, în primul rând, Administrației Naționale a Penitenciarelor în scopul îndeplinirii obligațiilor ce-i revin prin H.G. 756/2016 pentru organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției.

Mesajul trebuie să fie neechivoc cu privire la sursa apelului și suficient de relevant astfel încât destinatarul apelului efectuat de la un terminal telefonic instalat într-o unitate penitenciară să fie informat.

Nu există impedimente de natură tehnologică cu privire la posibilitatea inserării mesajului.

3. Schimbări preconizate

- Se urmărește introducerea unui mesaj de tip voce care să poată atrage atenția asupra eventualelor riscuri la care se expune interlocutorul în cazul în care nu se asigura că identitatea celui care a inițiat apelul este cea reală, încercându-se astfel evitarea unor situații care să afecteze patrimoniul lor, prin diverse metode de înșelăciune.

- Pentru că obiectul procedurii îl constituie selecția operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, iar în cuprinsul Procedurii se face referire la un contract de locațiune, deși potrivit obiectului sunt întâlnite elementele unui contract de prestare de servicii, ne aflăm în prezența unui contract nenumit¹ astfel că este necesară eliminarea expresiilor locațiune/închiriere din cuprinsul textului.

¹ Contractele nenumite sunt acele contracte care nu au o reglementare legală specială și nu poartă o denumire specifică stabilită de lege; numele sau denumirea acestor contracte este acordată de doctrina juridică și de jurisprudență (1. Pop, *Tratat de drept civil. Obligațiile, voi. II. Contractul*, Ed. Universul Juridic, București, 2009, p. 114).

▪ În cadrul ANEXEI la procedură, Documentația de atribuire, punctul V. Desfășurare procedură, punctul V.3. Deschiderea plicurilor cu documentele depuse, paragraful 7, explicația aferentă $V_{\max. \text{chirie}}$ se modifică după cum urmează: „*oferta cu cea mai mare valoare a chiriei, respectiv valoarea totală în lei a chiriei ofertate, reprezentând prețul ofertat pe mp înmulțit cu suprafața închiriată*”. Modificarea este necesară întrucât oferta cu cea mai mare valoare a chiriei rezultă în urma aplicării prețului ofertat pe mp la suprafața totală închiriată.

4. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ

La nivelul Administrației Naționale a Penitenciarelor s-a constituit un grup de lucru în vederea elaborării proiectului de decizie.

În temeiul art. 20² din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, cu modificările și completările ulterioare, în activitatea de documentare și pentru a identifica posibilitatea inserării în convorbirile telefonice efectuate de deținuți a unor mesaje de tip voce care să poată atrage atenția asupra eventualelor riscuri la care se expune interlocutorul în cazul în care nu se asigura că identitatea celui care a inițiat apelul este cea reală, încercându-se astfel evitarea unor situații care să afecteze patrimoniul lor, prin diverse metode de înșelăciune, grupul de lucru constituit a solicitat punctul de vedere al Direcției Prevenirea Criminalității și Terorismului și al Serviciului Cooperare și Programe în scopul de a obține un set de informații cât mai larg cu privire la existența unor astfel de mecanisme la nivel unităților penitenciare din România cât și la nivelul instituțiilor penitenciare europene, în vederea identificării unor soluții optime de evitare a înșelăciunilor precum și pentru a avea un fundament solid în realizarea modificărilor propuse, cu privire la fenomenul înșelăciunilor tip “flanco”, “accidentul” etc.

Direcția Prevenirea Criminalității și Terorismului a răspuns reliefând faptul că, în ceea ce privește săvârșirea infracțiunilor de înșelăciune din mediul penitenciar, la nivelul acestei structuri nu sunt date care să releve că acest tip de infracțiuni au fost săvârșite prin intermediul telefoanelor fixe instalate în unitățile din sistemul administrației penitenciare.

Serviciul Cooperare și Programe a oferit un set de informații cu privire la existența unor astfel de mecanisme la nivelul instituțiilor penitenciare europene, după

² ART. 20

Activitatea de documentare

(1) Elaborarea proiectelor de acte normative trebuie precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare și analiză științifică, pentru cunoașterea temeinică a realităților economico-sociale care urmează să fie reglementate, a istoricului legislației din acel domeniu, precum și a reglementărilor similare din legislația străină, în special a țărilor Uniunii Europene.

(2) Inițiatorii proiectelor de acte normative pot solicita, pentru documentarea lor legislativă, informații suplimentare de la Consiliul Legislativ și alte autorități sau instituții cu atribuții de informare în materia respectivă.

(3) Rezultatele studiilor de cercetare și referirile la sursele de informații suplimentare relevante pentru dezbaterile proiectelor de acte normative trebuie să fie incluse în instrumentul de prezentare și motivare a proiectului de act normativ.

ce a avut un schimb de corespondență cu EuroPris, problema fiind tratată la nivelul acestor instituții în mod diferențiat, mai exact, sunt instituții care folosesc mesaje în timpul apelurilor telefonice în vreme ce altele nu au inserate astfel de mesaje.

Cu referire la adresa nr. 31888/DTIC/27.03.2018, conform căreia s-au solicitat răspunsuri din partea unor operatori de telefonie, privind posibilitatea tehnică în ceea ce privește inserarea în conținutul convorbirii de mesaje tip voce cu conținutul "Acest apel este efectuat dintr-un penitenciar", Direcția Contencios și Elaborare Acte Normative, prin adresa nr. 31888/DCEAN/03.04.2018, a apreciat că sunt incidente o serie de acte normative, care trebuie avute în vedere, mai exact

- art. 8 Dreptul la respectarea vieții private și de familie, alin. (2), din Convenția europeană a Drepturilor Omului, *„Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora”*.

- art. 26 din Constituția României - Viața intimă, familială și privată stabilește că *“(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.*

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.”

- Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, cu modificările și completările ulterioare, care statuează la art. 71 Dreptul la viața privată, alin. (2) faptul că *“Nimeni nu poate fi supus vreunor imixtiuni în viața intimă, personală sau de familie, nici în domiciliul, reședința sau corespondența sa, fără consimțământul său ori fără respectarea limitelor prevăzute la art. 75.”*

S-a apreciat că ideea de a interveni în conținutul convorbirilor telefonice efectuate de către deținuți constituie un subiect sensibil care necesită o serie de discuții anterioare luării unei hotărâri, hotărâre care trebuie bine fundamentată în contextul legislativ actual, sens în care, mesajele tip voce inserate în conținutul convorbirilor telefonice trebuie să aibă un caracter neutru care să nu fie de natură a scoate în evidență locul de unde se efectuează apelul telefonic dar care să poată atrage atenția asupra eventualelor riscuri la care se expune interlocutorul în cazul în care nu s-ar asigura că identitatea celui care a inițiat apelul este cea reală.

Raportat la respectarea dreptului la viață intimă și confidențialitate, Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar, a considerat că aceste drepturi nu sunt încălcate prin inserarea mesajului "Acest apel este efectuat din penitenciar!", având în vedere următoarele aspecte:

- Sentințele de condamnare la pedeapsa cu închisoarea sunt publice, sunt publicate pe site-ul <http://portal.just.ro> (portalul instanțelor), și pot fi accesate de către orice persoană;

- Unitatea penitenciară asigură dreptul deținutului la telefon, faptul că acesta apelează un terț, este un act de voință proprie care este asumat prin solicitarea de aprobare a numerelor de telefon pe care urmează să le apeleze.

Pornind de la argumentele prezentate de fiecare direcție în parte în cadrul grupului de lucru s-a conturat un mesaj cu un conținut diferit de propunerea

anterioară, respectiv *“Acest apel poate fi nesigur, nu furnizați date și informații persoanelor a căror identitate nu o cunoașteți.”*

Conform art. 6 alin. (3) al Deciziei directorului general al ANP nr. 338/2014 pentru aprobarea Instrucțiunilor privind elaborarea proiectelor de acte cu caracter normativ, proiectul a fost transmis spre consultare structurilor de specialitate din Administrația Națională a Penitenciarelor, precum și unităților subordonate.

Proiectul a fost transmis spre consultare și judecătorilor de supraveghere a privării de libertate care supraveghează și controlează asigurarea legalității în executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate în ceea ce privește modificarea legată de dreptul deținuților la convorbiri telefonice prin introducerea la inițierea convorbirilor a unui mesaj tip voce.

După centralizarea propunerilor și observațiilor primite, în temeiul art. 7 alin. (2) din Decizia directorului general al ANP nr. 338/2014, forma consolidată a proiectului de act normativ și a instrumentului de motivare au fost înaintate de către comisie, Direcției Contencios și Elaborare Acte Normative.

În temeiul dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, proiectul trebuie supus dezbaterii publice, astfel că acesta trebuie să fie publicat pe pagina web a Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Proiectul urmează să fie finalizat după dezbaterile publice, va fi supus aprobării directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, trebuind să fie transmis ulterior la Monitorul Oficial pentru publicare, în vederea intrării în vigoare.

Față de cele anterior prezentate, a fost elaborat proiectul de Decizie a directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru modificarea și completarea Procedurii de selecție a operatorilor serviciilor de telefonie necesare exercitării dreptului deținuților la convorbiri telefonice, categoriile de servicii de telefonie și condițiile de furnizare a acestora, aprobată prin Decizia directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor nr. 463/2017, cu modificările și completările ulterioare, pe care îl supunem atenției dumneavoastră, în vederea aprobării.

Comisar șef de penitenciare Ioana ȘERBAN
Director general adjunct
Administrația Națională a Penitenciarelor

Comisar șef de penitenciare Cristian PLEȘA
Director general adjunct
Administrația Națională a Penitenciarelor

Comisar șef de penitenciare Lucian IANOȘ
Director
Direcția Tehnologia Informației și Comunicații

Comisar șef de penitenciare Răzvan COȚOFANĂ
Director
Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar

Comisar șef de penitenciare Gabriela GROSU
Director
Direcția Economico - Administrativă

Comisar șef de penitenciare Florin – Cătălin NIȚĂ
Director
Direcția Contencios și Elaborare Acte Normative

Comisar de penitenciare Daniel Adrian MICLESCU
Șef serviciu
Serviciul Metodologie și Elaborare Acte Normative

Membrii comisiei:

- Comisar șef de penitenciare Adrian LORENTZ
- Comisar șef de penitenciare Gabriel SEVASTRE
- Comisar șef de penitenciare Marius CORĂȚU
- Inspector principal de penitenciare Adrian NUȚU
- Inspector de penitenciare Andreia IEPURE